

Til Byrådsservice

Den 20. november 2019
Side 1 af 6

Besvarelse af 10-dages forespørgsel om hjælp til børn af internationale forældre

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Det Konservative Folkeparti i Aarhus Byråd har stillet en række spørgsmål om hjælp til børn af internationale forældre. Her følger besvarelsen af de enkelte spørgsmål.

Indledning til besvarelsen

Forespørgslen er stillet til Børn og Unge. Besvarelsen omfatter derfor alene Børn og Unges område og ikke hele Aarhus Kommune. I forespørgslen er desuden henvist til "...systemer som psyk". Børn og Unge lægger til grund, at der henvises til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling (BUA). BUA hører under Region Midtjylland og Børn og Unge har derfor ikke oplysninger om, hvordan BUA håndterer problematikker med børn af internationale forældre, der har engelsk eller andet sprog end dansk som hovedsprog.

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 20
Direkte telefon: 41 87 43 57

Direkte e-mail:
clari@aarhus.dk

Sag: 19/083058-2

Sagsbehandler:
Claudia Risbæk

Spørgsmål 1:

"Har Aarhus Kommune oversat relevante dokumenter fra PPR og Psyk vedrørende børns helbred til andre sprog? Hvis nej, hvorfor ikke?"

Svar:

I forhold spørgsmålet om oversættelser af relevante dokumenter fra "Psyk" henvises til indledningen af besvarelsen.

I forbindelse med indstilling til PPR, som fremsendes af distriktsskoleleder, fremgår det på indstillingsskemaet, om der er behov for tolk ved kontakten til hjemmet. Når PPR sender et henvisningssvar til hjemmet, medsendes der et brev til forældre, der ikke har dansk som hovedsprog, herunder engelsksprogede forældre, eller har dansk som andetsprog. I brevet oplyses forældrene på en række sprog om PPR's kontaktoplysninger, og at PPR kan hjælpe dem med at sætte dem i kontakt med en tolk, der kan oversætte det, de har fået tilsendt eller med en medarbejder, der kan hjælpe dem med at forstå indholdet. Samme brev sendes også til forældre, der ikke har dansk som hovedsprog, herunder engelsksprogede forældre, eller forældre med dansk som andetsprog, når de får tilsendt et partshøringsbrev i forbindelse med indstilling til et specialundervisningstilbud. Brevet er oversat til engelsk, pashto, dari, arabisk, tyrkisk, somali, vietnamesisk og polsk.

I forbindelse med møder med forældre, der ikke har dansk som hovedsprog eller har dansk som andetsprog anvender PPR tolkebistand fra Aarhus Kommunes tolkeservice i det omfang, det er nødvendigt.

Spørgsmål 2:

"Hvor meget af kommunens information vedrørende forældres muligheder er tilgængeligt på andre sprog end dansk?"

Svar:

I forhold til information til forældre om, hvordan det er at gå i skole i en specialklasse, har PPR lavet film, der ligger på Aarhus Kommunes hjemmeside. Filmene viser, hvordan undervisningen og frikvartererne foregår i en specialklasse, og man møder børn fra forskellige klasser og klassetrin. Filmen kan ses på engelsk, arabisk og somali. Se filmene via dette link:

<https://www.aarhus.dk/borger/pasning-skole-og-uddannelse/boern-med-saerlige-behov/har-dit-barn-saerlige-behov-i-skole-eller-dagtilbud/skal-dit-barn-i-specialklasse/#3>

PPR har skemaer til brug for Trivselsmøder, der er oversat til 9 forskellige sprog (engelsk, arabisk, farsi, pashto, polsk, rumænsk tyrkisk, somalisk og vietnamesisk). Se dette link:

<https://www.aarhus.dk/borger/pasning-skole-og-uddannelse/tidlige-indsatser/trivselsmoede-0-2-aar/for-fagpersoner/forberedelse-og-foraeldreinddragelse/>

PPR har desuden foranlediget information til forældre om konsekvenser ved et ulovligt fravær på over 15 pct. i ét kvartal oversat til samme 9 sprog (engelsk, arabisk, farsi, pashto, polsk, rumænsk tyrkisk, somalisk og vietnamesisk). Disse oversættelser har de enkelte skoler lagt på – på daværende tidspunkt – ForældreIntra.

Pædagogik, Undervisning og Fritid har også udarbejdet en engelsksproget film, der beskriver hverdagen i en modtageklasse. Se dette link:

<https://newcitizen.dk/live/families-and-children/schools-and-after-school-clubs-sfo/public-schools-folkeskolen/reception-classes-if-your-child-has-little-or-no-knowledge-of-the-danish-language/>

Sundhedsplejen, har skriftligt materiale på flere sprog, som uddeles, når det er relevant f.eks. kostskema, EPDS-skema, diverse publikationer fra Sundhedsstyrelsen om at være nyankommet til Danmark, om sundhedsvæsenet generelt, motorisk stimulation, vaccinationer m.v. Desuden er "Generelt samtykke til sundhedsplejen" oversat til engelsk somali og arabisk. Andre materialer, velkomstbreve og indkaldelser til samtaler i skolesundhedsplejen er oversat til engelsk. På skoler med mange internationale familier tilpasses tilbuddet, så vejledning og rådgivning kan foregå på engelsk. I nogle tilfælde udarbejdes dele af vejledningsmaterialet på engelsk, f.eks. pubertetsundervisning.

Pladsanvisningens materiale er i færd med at blive oversat til engelsk i samarbejde med Borgerservice således, at der på Aarhus Kommunes hjemmeside findes både dansk og engelsk vejledning om alt Pladsanvisningens materiale (anvisning, takster, friplads m.v.).

Den 20. november 2019

Side 2 af 6

Spørgsmål 3:

"Er der forskel på måden, hvorpå man udreder børn der har dansk som førstesprog og børn, der har et andet sprog som første sprog?"

Svar:

Børn og Unge har i besvarelsen af spørgsmålet lagt til grund, at der i forespørgslen henvises til den udredning, som sker ved PPR i form af en pædagogisk psykologisk vurdering (PPV). PPR udarbejder en PPV efter anmodning fra skoleleder, hvis det antages, at barnet har behov for specialpædagogisk bistand. Forældre kan også anmode om en PPV, hvis de finder, at deres barn har behov for specialpædagogisk bistand.

Som udgangspunkt foretages PPV'en af PPR på samme måde for danske børn som for udenlandske børn. I forhold til børn, der ikke kan dansk, bruges der en ikke sproglig test (Leiter 3) i forbindelse med den kognitive udredning. PPV'en skrives på dansk, men tilbagemeldingen til forældre og skole foregår på engelsk, hvis det ønskes af forældrene. Ved tilbagemeldinger i forhold til andre sprog kan der indkaldes tolkebistand fra Aarhus Kommunes tolkebistand. De medarbejdere, herunder PPR-psykologer, der betjener de internationale skoler i Aarhus Kommune, behersker engelsk på et godt niveau og er indstillede på at anvende engelsk på møder med skole og forældre.

Spørgsmål 4:

"Hvor meget gør kommunen for at forklare internationale forældre, hvad deres muligheder og rettigheder er?"

Svar:

Børn og Unges medarbejdere har samme vejledningspligt over for forældre, der ikke har dansk som hovedsprog eller dansk som andetsprog, som over for forældre med dansk som hovedsprog, der er bosiddende i Aarhus Kommune.

Børn og Unges medarbejdere har mulighed for at rekvirere tolkebistand fra Aarhus Kommunes tolkeservice, når det findes nødvendigt.

På Aarhus Kommunes hjemmeside findes der engelsksproget information fra "Greater Aarhus", hvor udlændinge kan finde brugbare informationer og udførlige step-by-step guides til bl.a. pasning af børn i alderen 0-6 år, sundhedspleje og skolesystemet i Danmark m.v. Man kan også læse om, hvordan man indskrives i de internationale skoler, som findes i Aarhus. Der findes også links til "International Communitys Guides" om at flytte til Danmark. Se dette link:

<https://www.aarhus.dk/virksomhed/ansatte-og-rekruttering/internationale-medarbejdere/guides-velkomstpakker-og-informationer-til-internationale-medarbejdere/>. Siden kan også tilgås via adressen <https://newcitizen.dk/>

I Danmark er der tradition for et meget tæt og gensidigt samarbejde mellem skole og forældre. Formålet hermed er bl.a. at have et fælles fokus på elevens trivsel og udvikling.

Nyankomne forældre i Danmark – dette gælder både engelsksprogede forældre, der kommer til Danmark for at arbejde og forældre, der kommer til Danmark som flygtninge – kan have erfaringer med en skolestruktur, som er

meget anderledes end den danske. Derfor kan der være et særligt behov for at understøtte samarbejdet mellem skole og hjem.

Forældre har brug for information om skolen for aktivt at kunne tage del i og understøtte deres børns skolegang. Underviserne er omvendt interesseret i at få del i forældrenes viden om barnet. Børn og Unge har på den baggrund udviklet inspirations- og informationsmaterialer til fagprofessionelle, som er tilgængeligt for medarbejderne på AarhusIntra. Aarhus Kommune har bl.a. udviklet en række samtalekort, som kan bruges som visuel understøttelse i dialogen med nytillflyttede familier, som måske endnu ikke taler dansk og har et begrænset kendskab til f.eks. dagtilbuds- og skolesystemet. Se dette link til Aarhus Kommunes hjemmeside:

<https://flygtninge.aarhus.dk/samtalekort/#1>

Børn og Unge har også udviklet informationsmaterialer om vuggestue, børnehave, skole, SFO og klub målrettet nyankomne udenlandske familier. Informationsmaterialerne består af pjecer og film. Materialerne er oversat til engelsk, arabisk, farsi og tigrinya. Se dette link til Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://flygtninge.aarhus.dk/info-om-dagtilbud-skole-og-klub/>

Herudover ligger der på AarhusIntra yderligere materiale, som medarbejdere i Børn og Unge kan anvende i samarbejdet med nyankomne familier. Bl.a. er der materialesamlingen "Styrket samarbejde med nyankomne familier" med artikler, film, redskaber, øvelser og cases udviklet med det formål at understøtte og styrke det pædagogiske personales refleksioner over metoder og tilgange til forældresamarbejdet med nyankomne forældre. Se link her:

<https://vpt.dk/nyankomnefor%C3%A6ldre>

Udlændinge- og Integrationsministeriet har også udviklet værktøjskasser til lærere, pædagoger og ledere i grundskolen om styrkelse af folkeskolesamarbejdet med særligt tosprogede forældre. Medarbejdere kan tilgå materialet via link på AarhusIntra.

De internationale skoler i Aarhus Kommune er privatskoler. Børn og Unge, herunder PPR, betjener de internationale skoler i Aarhus Kommune på samme måde, som de danske privatskoler betjenes. Børn og Unge står altid til rådighed med rådgivning og vejledning for skolerne således, at skolerne kan vejlede forældre med børn på skolen bedst muligt. PPR søger bl.a. altid så vidt muligt at matche den betjenende PPR-psykolog med den pågældende internationale skole således, at skolen og forældrene betjenes af en psykolog med gode engelskkundskaber.

Pladsanvisningen har herudover et stort samarbejde med Relocation Aarhus og Settwell, som hjælper forskere m.v. med ansøgning om plads m.v. Pladsanvisningen deltager også i større møder med Relocation Aarhus eller Businessregion Aarhus, hvor internationale borgere kan få vejledning om pladsanvisning, friplads m.v.

Tandplejen har årlige besøg på Aarhus Academy of Global Education med et engelsksproget oplæg, hvor bl.a. tandplejens automatiserede elektroniske indkald på dansk (via e-Boks og SMS) blive vist, sådan at dato, sted og tid kan genkendes. Tandplejen indkalder alle tilflyttere fra såvel ind- som udland

Den 20. november 2019

Side 4 af 6

og muligheder og rettigheder inden for tandplejen forklares ved de individuelle besøg.

Spørgsmål 5:

"Hvor mange flersprogede pædagoger/undervisere er der i kommunen?"

Svar:

Det er de enkelte dagtilbud og skoler i Aarhus Kommune, der står for ansættelse af de medarbejdere, der kan løfte dagtilbuddet og skolens opgaver. Børn og Unge er bekendt med, at der på flere af Aarhus Kommunes folkeskoler er ansat pædagoger eller lærere, som er flersprogede. Børn og Unge har dog ikke en central registrering af sprogkundskaberne hos ansatte i Børn og Unge, herunder pædagoger og lærere. Opmærksomheden henledes i den forbindelse også på databeskyttelseslovgivningen i forhold til rammerne for, hvilke oplysninger der må registreres om medarbejdere i Aarhus Kommune.

I forbindelse med møder med forældre, der ikke har dansk som hovedsprog eller har dansk som andetsprog har dagtilbud og skoler mulighed for at rekvirere tolkebistand fra Aarhus Kommunes tolkeservice i det omfang, det er nødvendigt.

Spørgsmål 6:

"Hvordan er vores personale uddannet til at hjælpe børn med særlige behov og deres forældre."

Svar:

Overordnet er der ikke forskel på betjeningen af børn og forældre med dansk som hovedsprog og børn og forældre, der ikke har dansk som hovedsprog, herunder engelsksprogede, eller har dansk som andetsprog.

Som beskrevet i besvarelsen af spørgsmål 4 betjener Børn og Unge, herunder PPR, de internationale skoler i Aarhus Kommune på samme måde, som de danske privatskoler betjenes i henhold til den gældende lovgivningsmæssige ramme for private skoler. PPR står altid til rådighed med rådgivning og vejledning for skolerne således, at skolerne kan vejlede forældre med børn på skolen bedst muligt. PPR søger altid så vidt muligt at matche den betjenende PPR psykolog med den pågældende internationale skole således, at skolen og forældrene betjenes af en psykolog med gode engelskkundskaber.

Børn og Unges personale uddannes ikke specifikt til at håndtere udenlandske børn og deres forældre, men kan gøre brug af forskellige værktøjer i forældresamarbejdet, jf. besvarelsen af spørgsmål 4. Om nødvendigt kan der, som tidligere nævnt, rekvireres tolkebistand.

I forhold til Sundhedsplejen er det at arbejde med familier og børn med andre etniciteter end dansk generelt en almindelig del af uddannelsen for sundhedsplejersker og Børn- og Ungelæger samt at være vidende om kulturforskelle og disses indflydelse på familiedannelse, sygdomsforståelse, normer og traditioner.

Den 20. november 2019
Side 5 af 6

Spørgsmål 7:

"Hvor ofte har Aarhus Kommune ikke anerkendt en diagnose som et barn er kommet til Aarhus med, med det resultat at barnet ikke har fået hjælp?"

Svar:

Børn og Unge fører ikke registre over børns diagnoser sammenholdt med den støtte, som barnet får/ikke får tildelt eller registre/oversigter over børns diagnoser i øvrigt. Opmærksomheden henledes i den forbindelse også på databeskyttelsesreglerne i forhold til muligheder for at oprette registre over personfølsomme oplysninger, herunder helbredsoplysninger/diagnoser.

Et barns diagnose udløser ikke i sig selv et bestemt tilbud fra Børn og Unge, herunder f.eks. specialundervisningstilbud. Vurderingen af hvilken støtte det enkelte barn skal tilbydes, sker ud fra en konkret og individuel helhedsvurdering af barnet og dennes behov, hvori barnets eventuelle diagnoser indgår som et element. Forældre har altid mulighed for at tilvejebringe oplysninger til Børn og Unge, herunder PPR, om et barns diagnoser eller andre vanskeligheder og udfordringer vedrørende barnet – også selvom udredningen er sket i hjemlandet eller udredningen f.eks. er sket ved en privatpraktiserende psykiater. Dette gælder både børn med et andet sprog end dansk som hovedsprog, herunder engelsksprogede, og børn med dansk som hovedsprog.

Den 20. november 2019
Side 6 af 6

Med venlig hilsen

Thomas Medom

/

Martin Østergaard Christensen